

[Bente Juncker]

spændende koncern med mange udviklingsmuligheder.

Centrum-demokraterne synes, det har været naturligt med en statsdeltagelse, så længe der blev brudt kryolit i Grønland, men den tid er jo forbi nu.

Må jeg til slut sige, at det virker lidt ejendommeligt, måske endda en anelse provokerende, at Grønlands landsstyre mener at skulle tilgodeses økonomisk af, at den danske stat sælger en del af den danske stats ejendom, nemlig Kryolitselskabsaktierne. Argumentet med, at kryolitindtægterne er baggrund for virksomheden, er en kraftig boomerang for Grønland. Det vil være katastrofalt for Grønland, hvis vi skulle begynde at foretage beregninger over Danmarks indtægter og udgifter i forhold til Grønland, som årligt modtager mere end 2 mia kr. fra Danmark.

Alligevel forstår vi naturligvis godt Grønlandsministerens ønske om at få en smule mere råderum i Grønlandsbudgettet, og de 3 områder boliger, sundhedsvæsen og polarforskning kan alle trænge til denne ekstra økonomiske håndsrækning.

Centrum-demokraterne håber, at sagen ikke trækker unødigt i langdrag med fortsat usikkerhed for koncernens ledelse og medarbejdere som resultat.

Albrechtsen (VS):

VS støtter fuldt ud det forslag, som socialdemokratiet her har fremsat. Så vidt jeg kan se, savner regeringens plan om at sælge statens aktier i enhver henseende saglig begrundelse, og det eneste argument, der er tilbage, ligger vel i virkeligheden på det område, som ministeren også var inde på, nemlig det ideologiske. Der er tale om, at man fra regeringens side – hvad der da også er naturligt og forståeligt – ønsker at forfølge det borgerlige og ideologiske mål, som liberalismen grundlæggende bygger på. Der er ikke noget overraskende i, at en borgerlig regering ønsker at fremme borgerlige målsætninger.

Efter min opfattelse er det ikke specielt godt, at staten driver privat erhvervsvirksomhed, men det er da endnu dårligere, at privat aktiekapital driver privat erhvervsvirksomhed. Ingen af de 2 løsninger er gode, men ministeren har valgt den dårligste af dem. Det er klart, at godt bliver det ikke, for de

beskæftigede i virksomhederne selv ejer deres virksomheder. Her vil jeg godt lige sige, at dermed tænker jeg ikke på ØD eller OD eller sådan noget, som der var nogle der var ved at blande ind i debatten. Det var lidt uheldigt. Det, jeg tænker på, er reelt eje af produktionsmidlerne af de ansatte i fællesskab, og det er noget helt andet end ØD. Men nok om det.

Man må sige, at ministeren er ude med et synspunkt, som sikkert er stærkt inspireret af den britiske thatcherisme, den politik, som har ført det britiske samfund ud i en håbløs økonomisk elendighed. Heldigvis har dette skridt ikke en så omfattende rækkevidde, at det i sig selv vil kunne føre landet ud i total elendighed, og det er vel det eneste beroligende, man kan sige om det.

For mig er det også meget væsentligt, at man på Grønland er imod dette forslag om at sælge aktierne. Der er en stærk modvilje, så vidt jeg har forstået det, på Grønland mod dette initiativ, og det er også stærkt inde i billedet med hensyn til VS' synspunkt.

Så er der spørgsmålet om de økonomiske fordele, og her har regeringen forsøgt sig med en forklaring om, at det skulle være til gavn for statens økonomi. Det foreligger der jo intet sikkert om på nuværende tidspunkt, så det vil jeg ikke gå ind i, men jeg vil derimod komme med en kommentar til det synspunkt, at det skulle kunne gavne betalingsbalancen. Det er et mærkeligt synspunkt. Jeg kunne egentlig godt tænke mig, at ministeren forsøgte at forklare folketinget, hvordan det skulle kunne tænkes, at dette skulle kunne gavne betalingsbalancen. Jeg prøvede selv at spekulere over, hvad ministeren kunne mene med dette besynderlige synspunkt, og kom til det resultat, at ministeren nok måtte have i tankerne, at aktierne skulle afhændes til udenlandske købere. Det er klart, at det ville give en umiddelbar indpumpning af fremmed valuta til Danmark, i det øjeblik aktierne sælges til f.eks. Esso. Men det beklagelige ved arrangementet vil jo være, at Esso så hvert år ville kunne hæve et stort beløb i dansk valuta og føre det ud af landet, og det vil sige, at gevinsten, betragtet over årene – da det jo er et, så vidt jeg har fået oplyst, rimelig sundt selskab – forsvinder. Det er, så vidt jeg kan se, nøjagtig lige så kortsigtet som f.eks. at optage et udlandslån, så jeg vil godt bede ministeren om at forklare, hvad